

Rapport 2012:53

Sankt Jörgen 7, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Per Sarnäs

Rapport 2012:53

Sankt Jörgen 7, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun

Arkeologisk förundersökning 2012

Per Sarnäs

Fornlämningsnr: 20
Sankt Jörgen 7, Malmö stad
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2012 Sydsvensk Arkeologi AB

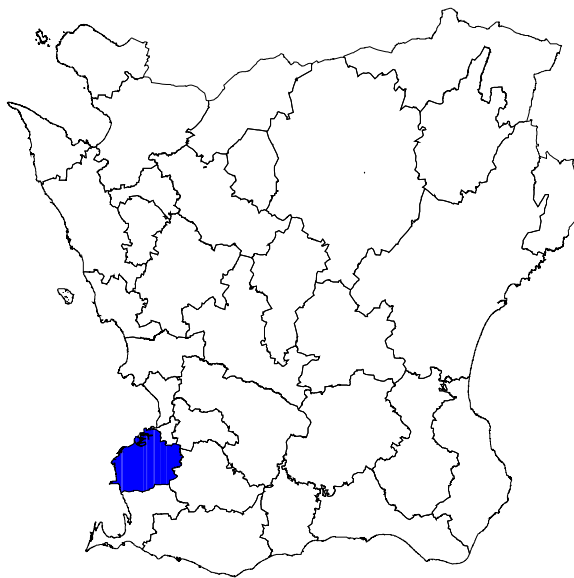
Rapport 2012:53

Omslag: Ledningsschaktet fr. söder. Foto: Per Sarnäs

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

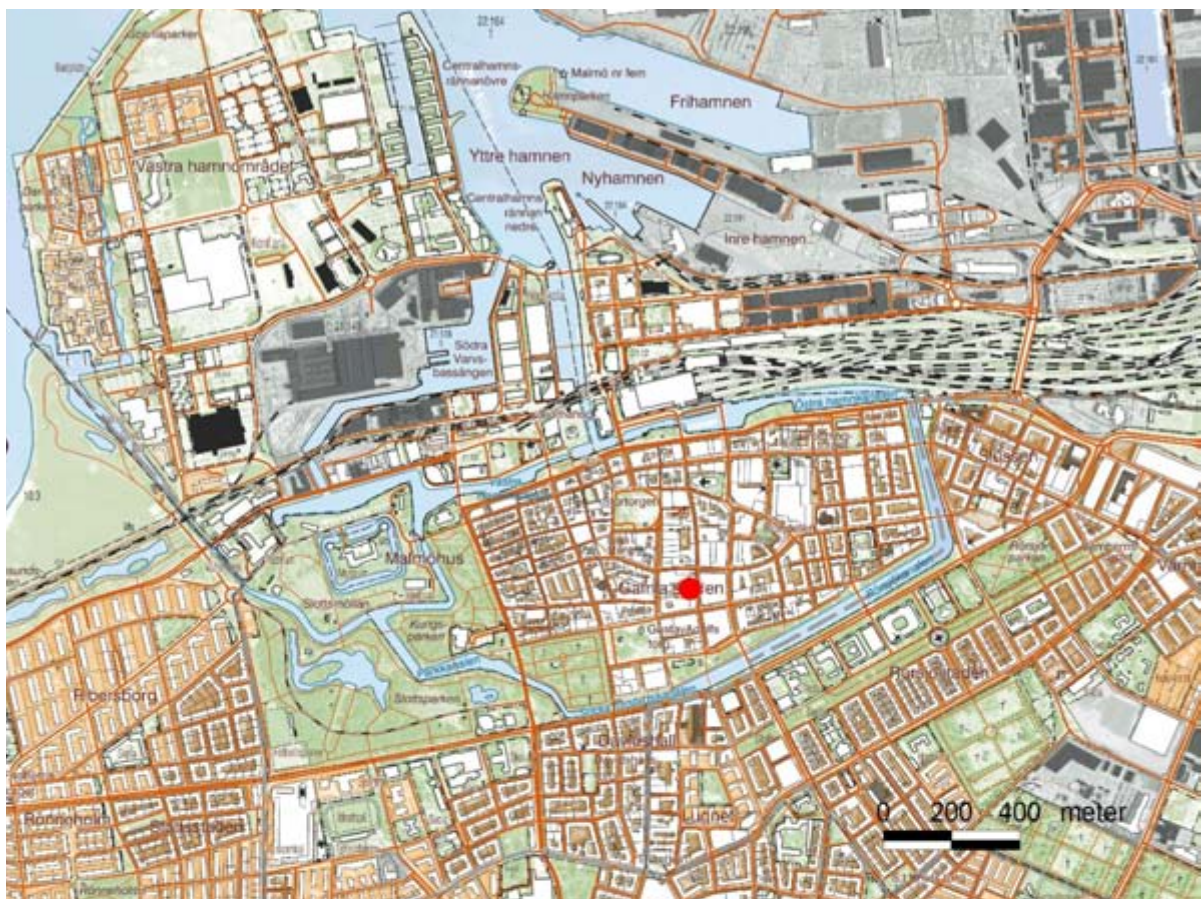
Innehåll

Inledning	5
Kvarteret S:t Jörgen och tidigare undersökningar	5
Undersökningsresultat	6
Referenser	8
Administrativa uppgifter	9
Bilagor	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Figur 1. Karta över Skånes kommuner med Malmö markerat med blått.

Figur 2. Karta över del av Malmö med schaktets läge markerat med röd prick.

Inledning

Med anledning av läggning av nya dagvattenledningar genomförde Sydsvensk Arkeologi en förundersökning i form av schaktningsövervakning. När Sydsvensk Arkeologi kontaktades var schaktet redan grävt och rören nedlagda i grus.

Kvarteret S:t Jörgen och tidigare undersökningar

Kvarteret är omgivet av Baltzargatan i norr, Södergatan i väster och Kalendegatan i öster. Dessa tre gator fanns även under medeltiden. I kvarteret har S:t Jörgens kapell varit beläget. Kapellet omnämns i skriftliga källor första gången år 1464.

Fram till exploateringen av Butterickstomten i slutet på 1980-talet hade kvarteret S:t Jörgen endast berörts av tre undersökningar och då i den nordvästra delen av tomten (Nyberg 1980). De två första företogs år 1912 och 1916 i samband med att Butterickshuset byggdes (Rosborn 1984:20). Då påträffades gravar och murverk. Det senare tolkades som rester efter en anläggning som man förmodade var stadens medeltida spetälskesjukhus. Den tredje undersökningen var en arkeologisk provundersökning som skedde år 1980 (Nyberg 1980). Denna gång togs fyra provschakt upp. I dessa framkom ett skelett, en laggad tunna som grävts ner i bottensanden, samt ett 0,8-1,0 m tjockt kulturlager. Det senare kom under en recent källare.

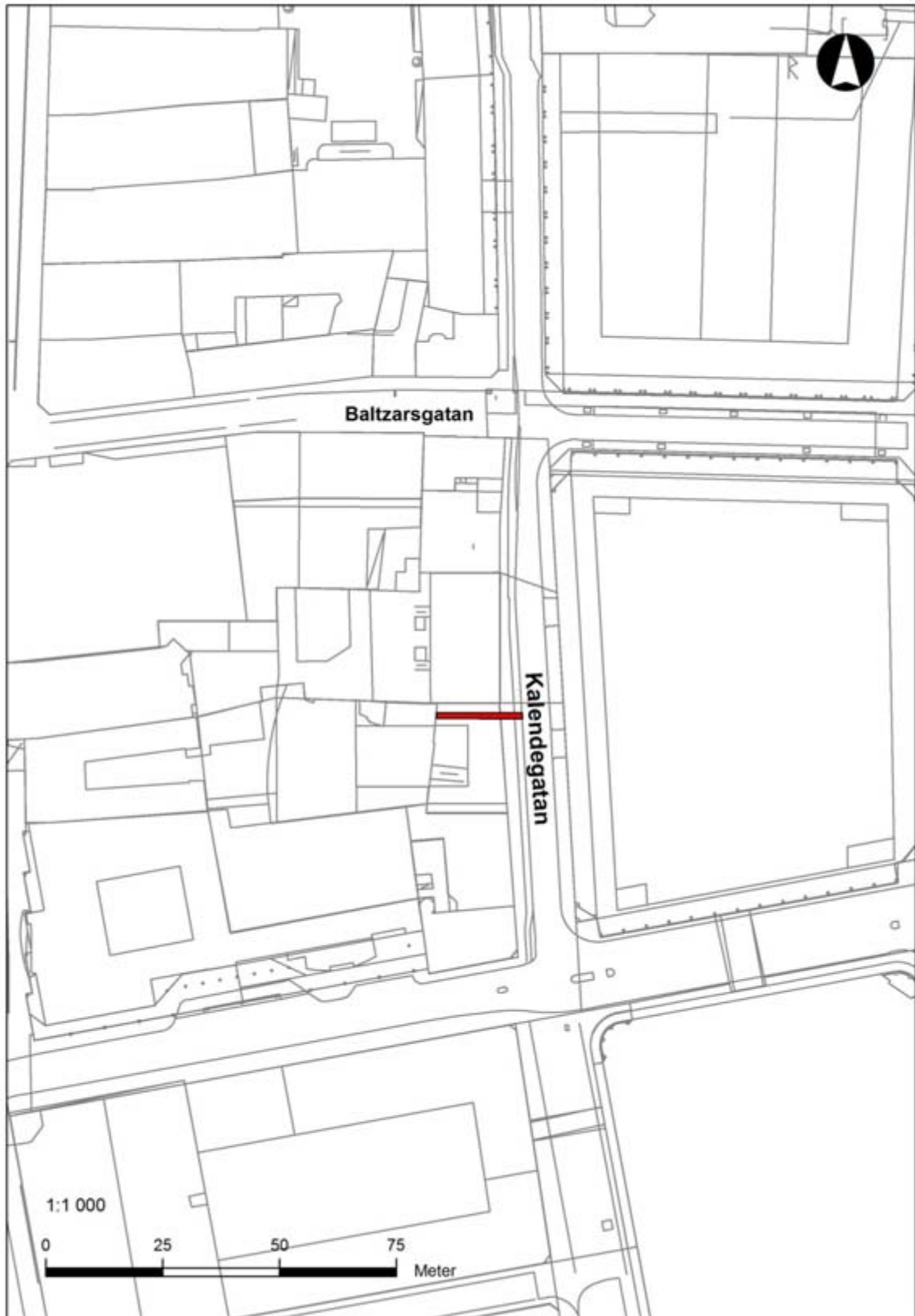
År 1989 utfördes en arkeologisk förundersökning i kv S:t Jörgen (1st dnr 11.391-1563-89). Förundersökningen gjordes med anledning av den exploateringen som planerades på fastigheterna S:t Jörgen 9, 17, 18, 19. Vid förundersökningen, som koncentrerades till disponibla ytor och området närmast Södergatan och Butterickshuset, påträffades betydande rester efter det kapell som var knutet till S:t Jörgen-anläggningen. Bland annat framkom korets grundmur vilken var bevarad till ca 1–1,5 meters höjd. Likaså påträffades kyrkogården. Resultaten från förundersökningen tydde vidare på att det skulle finnas skelett inom hela det kommande exploateringsområdet. Närmast kapellmuren fanns dessutom begravingar i minst två skift. Även inne i själva kapellbyggnaden påträffades begravingar. Det konstaterades vidare att ett kulturlager med en mäktighet på 1-1,5 m förekom över stora delar av.

Undersökningsresultat

Schaktet var drygt 1 meter brett knappt 20 meter långt och gick från ett hus ut i gatan där ledningarna kopplades på befintliga dagvattenledningar. Merparten av schaktväggarna kunde dock studeras. Hela schaktet verkar ha berört redan omrörda massor. I en stor del av schaktet låg teleledningar i gula rör och en del av schaktväggen bestod av grus. I övrigt förekom kulturlagerliknande fyllning utan tydliga lager. I botten påträffades en bit porslin och en bit asfalt vilket tyder på att man har grävt på platsen inte allt för länge sedan. I övrigt förekom enstaka djurben och någon bit glaserad keramik av yngre datum.

Figur 3. Schaktet var grävt och ledningarna delvis lagda när Sydsvensk Arkeologi kontaktades. Schaktet berörde dock mest omrörda massor. Högra schaktväggen bestod bitvis av påförd grus och i vänstra delen låg kablar.

Figur 4. Schaktplan med schaktet markerat med rött

Referenser

- Nyberg, T. 1980. Rapport över arkeologisk provundersökning i Kv. St. Jörgen. MHM 6325. Stadshistoriska avdelningen, Malmö museer (opublicerad).
- Rosborn, S. 1984. Malmö. Den medeltida staden och dess omland. RAÄ/SHM Rapport Medeltidsstaden 67. Stockholm.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	110090
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-12854-11
Datum för beslut:	2011-09-26
Projektnummer:	110090
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken:	Malmö
Fastighet:	Sankt Jörgen 7
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2C:23
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
X koordinat:	6163826
Y koordinat:	374185
Höjdsystem:	RH70
M ö.h.	ca 2
Fältarbetstid:	2012-02-27
Antal arbetsdagar:	1
Antal arkeologtimmar:	2
Antal maskintimmar :	—
Exploateringsyta:	—
Undersökt yta:	20 m ²
Platschef:	Per Sarnäs
Personal:	—
Projektgrupp:	—
Underkonsulter:	—
Uppdragsgivare:	Vasakronan Malmöfastigheter AB
Tidigare undersökningar:	—
Fynd:	—
Dokumentationsmaterial:	Digitala foton. Malmö Museer: MMA 70, Arkivnr. 62:17
Kostnader:	7 158:-

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2011

1. Fastigheten Kristianstad 4:4, Kristianstad stad, FU 2011, Christer Carlsson
2. Innerstaden 1:14 – Södergatan, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2011, Ingrid Gustin
3. Skanörs kyrka och kyrkogård, Skanör med Falsterbo socken, Vellinge kommun, FU 2004 och 2005, Lars Salminen & Ingrid Gustin
4. Stallbyggnad vid Ugerups säteri, Köpinge socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
5. Invändiga arbeten i Vä kyrka, Vä socken, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
6. Husbyggnation inom fastigheten 61:113, Gualöv socken, Bromölla kommun, SU 2011, Christer Carlsson
7. Öllsjö 67:1, Skepparslöv socken, Kristianstad kommun, AU 2011, Ylva Wickberg
8. Skanör 40:12, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
9. Provgropar inom Kristianstad 4.4, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2011, Christer Carlsson
10. Vintrie Park – område C1. Fastighet Vintrie 20:1, Bunkeflo socken, Malmö kommun, FU 2011. Kristian Brink
11. Fastigheten Kristian IV, Rådhuset, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, SU 2011, Christer Carlsson
12. VA-ledningar i Järnvägsgatan m.fl., Ängelholm, Ängelholms kommun, FU 2011, Jan Kockum
13. Sankt Gertrud 4, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun, FU 2012, Per Sarnäs
14. Kabeldragning vid Östra Centrum, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
15. Borgeby 16:8. Ny maskinhall 2011, Lomma kommun, FU&SU 2010-2011, Lars Salminen
16. Rördragning inom Kristianstad 93:1, Kristianstad stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
17. Tygelsjö 76:1. Tygelsjö socken, Malmö kommun. FU 2011, Joakim Frejd
18. Kvarteret Minerva 24, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. FU, schaktövervakning, 2012. Thomas Linderoth
19. Dösemarken – Limhamn 155:501, Malmö 126 & 129, Hyllie sn, Malmö Stad, Skåne, SU 2010. Åsa Berggren & Kristian Brink
20. Degeberga 26:3, Degeberga socken, Skåne, SU 2011. Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Fjärrvärme i Vallgatan, Gamla Skeppsbron och Snidaregatan i Åhus, Åhus stad, Kristianstad kommun, FU 2012, Christer Carlsson
22. Husie 172:123, Husie socken, Malmö kommun. SU 2011. Joakim Frejd.
23. Stävie kyrkogård, Stävie socken, Kävlinge kommun. FU 2009. Therese Ohlsson.
24. Stjärnan 1, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2011. Therese Ohlsson.
25. Uranienborg. S:t Ibb socken, Landskrona kommun. FU 2003. Therese Ohlsson.
26. Örja 1118, 11:1. Örja socken, Landskrona kommun. FU 2003. Lars Salminen och Therese Ohlsson.
27. Husvik. S:t Ibb socken, Landskrona kommun. FU 2003. Therese Ohlsson.
28. Yngsjö 295:2 m.fl. Åhus socken, Kristianstad kommun. AU 2012. Thomas Linderoth.
29. Limhamn 155:355 m.fl. Område 1, Bunkeflo 24:1, Hyllie socken, Malmö kommun. AU 2012. Kristian Brink.
30. Västra Klagstorp 56:1. Västra Klagstorps socken, Malmö kommun. FU 2012. Therese Ohlsson.
31. Byte av elanläggningar i Sövde kyrka. Arkeologisk förundersökning, schaktövervakning 2012. Fornlämning 65, Sövde socken, Sjöbo kommun. Thomas Linderoth.
32. Kv. Gamla staden 8:8, Mariakyrkan. Arkeologisk förundersökning, schaktningsövervakning 2012. Fornlämning RAÄ 42, Helsingborgs stad, Helsingborgs kommun. Thomas Linderoth.
33. Härlov 50-53, Kristianstad sn, Kristianstad kommun. SU 2010-2011. Ylva Wickberg.
34. Jörgen Kristoffersen 6, Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Christer Carlsson.
35. Vattentornsvägen & Västra Boulevarden. Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Christer Carlsson.
36. Kv. Möbelsnickaren 9. Åhus stad, Kristianstad kommun. FU 2011. Jan Kockum & Christer Carlsson.

37. Stora Hammar 6:30, 16:136 & 16:137. Stora Hammar sn, Vellinge kn. AU 2012. Per Sarnäs.
38. Kristianstad 4:4 och 4:18, Kristianstad stad, Kristianstad kommun. FU 2012. Ylva Wickberg.
39. Klagstorp 56:1, fornlämning nr 18, Västra Klagstorp socken, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderoth.
40. Åsumtorp 54:30 m fl. Kristianstad sn, Kristianstad kn. FU 2011. Bertil Helgesson & Ylva Wickberg.
41. Köpinge 21:24 m.fl. Arkeologisk slutundersökning 2011 inom fornlämning Stora Köpinge 100, Stora Köpinge socken, Ystads kommun, Skåne län. Thomas Linderoth.
42. Magnus Stenbock 1. Fornlämning nr 20, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderoth.
43. Ändring av minneslund vid Jonstorps kyrkogård, Jonstorps socken, Höganäs kommun. FU 2012. Thomas Linderoth.
44. Altona 21, Lybeck 10 och Innerstaden 1:14, fornlämning nr 20 i Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Thomas Linderoth.
45. Vä 2:107. Fornlämning 269 & 271, Vä socken, Kristianstads kommun i Skåne län. Särskild undersökning 2010. Bertil Helgesson.
46. Bjäresjö kyrka. Bjäresjö socken, Ystad kommun. Arkeologisk förundersökning 2010. Ing-Marie Nilsson.
47. Kristianstad 4:4 och 4:10. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
48. Soltofta 8. Arkeologisk utredning 2012, Husie socken, Malmö kommun, Skåne län. Karina Hammarstrand Dehman.
49. Västra Boulevarden, Kristianstad, Skåne. SU 2012. Tony Björk & Lena Nilsson.
50. Kviinge kyrka. Kviinge 47:1, Kviinge socken, fornlämning 16. Arkeologisk förundersökning 2012. Ing-Marie Nilsson.
51. Fastigheten Ceres 1 i Ystad, Ystad stad, Ystads kommun. FU 2012. Lars Jönsson.
52. Innerstaden 1:14 – Lilla Torg, fornlämning 20, Malmö stad, FU 2011. Per Sarnäs.
53. Sankt Jörgen 7, fornlämning 20, Malmö stad, Malmö kommun. FU 2012. Per Sarnäs.

